

فہرست مضامین صحیفہ خوشنویسیان

نمبر صفحہ	عنوان	نمبر صفحہ	عنوان
۲۱	عہدِ خلافتِ راشدہ	۱	تمہید
۲۳	عہدِ نبویِ امیہ		باب اول
۲۴	عہدِ نبویِ عباسی		
۲۵	(۱) طومار	۹	رسم خط کی مختصر تاریخ اور موجودین خط کے حالات
۲۵	(۲) سبجات	۹	رسم خط کی بابت روایات
۲۵	(۳) عہود	۱۱	رسم خط کے اہرن کی رائے
۲۵	(۴) مؤامرات		نمونہ قدیم ترین حروفِ تہجی عکس نمبر (۱)
۲۵	(۵) ماتنات	۱۱	حجر الرشید
۲۵	(۶) دیباچ	۱۲	مادہ خطوط
۲۵	(۷) مدح	۱۲	وجہ تشبیہ خطِ کوفی
۲۵	(۸) مرقع	۱۳	واقفانِ کتابت و وقتِ ظہورِ اسلام
۲۵	(۹) ریاض	۱۳	واضح قواعد
۲۵	(۱۰) خمار		نمونہ خطِ کوفی عکس نمبر ۲، ۳، ۴ و ۵
۲۶	(۱۱) حسن	۱۳	نقاط و اعواب
۲۶	(۱۲) بیاض		نمونہ نقاط و اعواب عکس نمبر ۵
۲۶	ابنِ مقلدہ کی سرگذشت		نمونہ تحریرِ فارسی عکس نمبر ۶
۲۶	نام و نسب اور مرتبہ علم	۱۸	معنی تہملہ و منجملہ
۲۶	وزارت اور ایجادِ خطوط	۲۰	عہد رسالت

نمبر صفحہ	عنوان	نمبر صفحہ	عنوان
۲۱	بطور مرغابی کے اعضا میں	۲۹	مقیدہ و قطعید
۲۲	حروف کی جھلکیاں	۳۰	سیاسی پچال اور ابن مقلہ کا قتل
۲۲	تعلیق کے معنی	۳۲	نمونہ خط ابن مقلہ عکس نمبر ۷
۲۲	مجاورہ کی تعلیق	۳۲	ابن مقلہ کے ایجاد کردہ خطوط
۲۲	خصوصیتِ تعلیق	۳۲	ثلث
۲۳	اصولِ دوازده گانه	۳۲	نسخ
۲۳	(۱) ترکیب	۳۲	توئیع
۲۳	ترکیبِ جزئی	۳۲	رقاع
۲۳	ترکیبِ کلی	۳۳	محقق
۲۳	ضابطہ	۳۳	ریجان
۲۳	(۲) کرسی	۳۴	دانگ اور سطح و دور
۲۴	(۳) نسبت	۳۴	دانگ
۲۴	(۴) ضعف	۳۴	دور و سطح
۲۴	(۵) قوت	۳۵	مفردات خط عربی
۲۴	(۶) سطح	۳۶	دکنی زبان کی وصال عکس نمبر ۸
۲۴	(۷) دور	۳۶	خطِ تعلیق
۲۴	(۸) صعود	۳۶	معنی و موجود
۲۴	(۹) نزول	۳۶	حالاتِ حسنِ فارسی
۲۴	(۱۰) اصول	۳۸	نمونہ خط تعلیق - عکس نمبر ۹
۲۴	(۱۱) صفا	۳۸	خلافتِ مصریہ و ترکیب
۲۴	(۱۲) شان	۳۹	خطِ تعلیق

نمبر صفحہ	عنوان	نمبر صفحہ	عنوان
۵۲	حالات میرزا شفیعیائی	۴۵	خط کی قسمیں
۵۳	چند خوشناما خطوط	۴۵	تخصیصی
۵۳	یعنی خطوط مصنوعہ	۴۵	بغیر تخصیصی
۵۴	تفصیل خطوط مصنوعہ	۵۰	حالات خواجہ میر علی تبریزی
۵۴	(۱) خط گلزار	۴۵	بنائے ایجاد
۵۴	(۲) خط بخار	۱۱	نمونہ وصلی خواجہ میر علی عکس نمبر ۱۰ و ۱۱
۵۵	(۳) خط ماہی	۴۶	تقطیع مفردات متعلق
۵۵	(۴) خط طغرا	۴۸	خط باری
۵۵	(۵) خط مقابل	۴۸	خط بہاری
۵۵	(۶) خط توام یا تواماں چربہ اور خاکہ	۱۲	نمونہ خط بہاری عکس نمبر ۱۲
۵۶	(۷) خط ناخن	۴۸	خط شکستہ
۵۶	نمونہ خطوط مصنوعہ	۱۳	نمونہ خط شکستہ عکس نمبر ۱۳
۵۶	خطوط مصنوعہ عکس نمبر ۱۵ تا ۲۱	۴۹	موجود اور درجہ تسمیہ
۵۸	خطوط مر موزہ	۴۹	حالات میرزا محمد حسین
۵۹	یابدوح	۵۰	حالات مولوی حیات علی
۵۹	سنع	۵۰	توضیح
۵۹	کبکچ	۵۱	تقطیع مفردات متعلق
۵۹	یا نینج	۵۲	خط شفیعیہ
۶۰	۵۱۱۱۱۱۱۱	۱۲	نمونہ خط شفیعیہ عکس نمبر ۱۲
۶۰	۷۸۶	۵۲	موجود اور درجہ تسمیہ
۶۰	لعن	۵۲	حالات مرزا قلی خاں شاملو
۶۰	(۱) خط ہند	۵۲	

نمبر صفحہ	عنوان	نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ
۴۶	الف محدودہ	۵	میرزا ابراہیم	
۴۶	ہمزہ	۶	مولانا ابراہیم ستر آبادی	
۴۶	کاف بیانیہ	۷	ابراہیم بن الحسن	
۴۶	(۲) خط عددی	۸	ابراہیم بن ہلال	
۴۶	(۳) خط سرو	۹	خواجہ ابراہیم حسین	
۴۶	(۴) خط راز	۱۰	ابراہیم خان	
۴۶	(۵) خط تبدیل الحروف	۱۱	ابراہیم میرزائی	
۴۸	خطوط استورہ	۱۲	ابن بواب	
۲۶	عہد انکلاشیہ ہندوستان	۶۹	ابن مقلہ	
۴۹	دورین موجودہ	۷۳	نواب ابوالبرکات خان	
۴۹		۱۲	ابوالیقابا موسوی	
۴۹		۱۵	قاضی حافظ ابوالحسن	
۴۹		۱۶	ابوالحسن راوندی	
۴۹		۱۷	میرزا ابوالحسن	
۸۰		۱۸	ابوالحال بک	
۸۰		۱۹	علامہ ابوالفرج بن جوزی	
۸۰		۲۰	شیخ ابوالفضل	
۸۰		۲۱	ابوالفضل خاوری	
۸۰		۲۲	حاجی مرزا ابوالفضل ساوجب	
۸۰		۲۳	ابوالفیض فیضی قیاضی	
۸۱		۲۴	ابوالقاسم الحسین	

نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ
	الف	
۱	آغامرزا	۷۵
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۲	
۲	آل حسن	۷۵
۳	حافظ ابراہیم	۷۶
۴	حافظ ابراہیم	۷۶

نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ	نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ
۲۵	ابو المعانی نحاس اصفہانی	۸۱	۲۴	نواب احمد علی	۸۵
۲۶	آتابک ابوبکر بن سعد زنگی	۸۱	۲۵	قاضی احمد غفاری	۸۵
۲۷	ابوبکر جامی	۸۱	۲۶	ارغون کابلی	۸۶
۲۸	مرزا ابوتراب اصفہانی	۸۱	۲۷	اسد اللہ کرمانی	۸۶
۲۹	ابو خلیفہ	۸۲	۲۸	اسد علی	۸۶
۳۰	منشی - ابوسعید مرزا	۸۲	۲۹	اسماعیل جوہری	۸۶
۳۱	ابو محمد اسماعیل	۸۲	۵۰	اشرف خاں	۸۶
۳۲	شیخ احسان علی	۸۲	۵۱	سید صفیر علی آبرو	۸۷
	نمونہ وصلی عکس ۲۳۳		۵۲	مولانا اظہر	۸۷
۳۳	احمد	۸۳	۵۳	سید اعجاز رقم خاں	۸۸
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۲		۵۴	شاہ اغزال دین	۸۸
۳۴	سلطان السلطان احمد بغدادی	۸۳	۵۵	افضل حسین	۸۸
۳۵	احمد بن حسن میندی	۸۴	۵۶	اکبر علی عوف محمد اکبر	۸۸
۳۶	ابو جعفر - احمد بن عباس	۸۴	۵۷	مولوی الہی بخش	۸۸
۳۷	مولانا میر - احمد تبریزی	۸۴	۵۸	خلیفہ امام الدین	۸۸
۳۸	میر احمد حسن الحسینی	۸۴	۵۹	امام بخش	۸۸
۳۹	منشی احمد حسن خاں	۸۴	۶۰	امام بیردی	۸۹
۴۰	احمد رضا	۸۵		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۱۲	
۴۱	احمد شاہ طبیب	۸۵	۶۱	میر امام علی	۸۹
۴۲	مرزا احمد طباطبائی	۸۵	۶۲	شیخ امام علی اسدی	۸۹
۴۳	احمد علی	۸۵	۶۳	استاد العزیز ساجدہ	۸۹

نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ	نمبر شمار	نام	حوالہ صفحہ
۶۴	امتہ اللطیف	۸۹		نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۵	
۶۵	امتہ المتین ثریا	۸۹	۸۵	مولوی سید بہادر علی	۹۵
	شیخ احمد علی نازولی	۸۹	۸۶	منشی بہاری لال	۹۵
۶۶	خلیفہ امیر اللہ	۸۹		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۵	
۶۷	راجہ امید سنگھ	۹۰	۸۷	بہاری لال	۹۵
۶۸	منشی امیر اللہ تسلیم	۹۰	۸۸	بہرام مرزا	۹۵
۶۹	شاہ امیر خاں	۹۰	۸۹	استاد بہزاد	۹۵
۷۰	امیر شاہی	۹۰			
				پ	
۷۱	بابا شاہ اصفہانی	۹۰	۹۰	شاہ زادہ پیر ویدہ	۹۶
۷۲	بادشاہ بیگم	۹۱	۹۱	کنور پیر حکیم کشور	۹۶
۷۳	بادشاہ خاتون	۹۱	۹۲	رائے پیر حکیم ناٹھ	۹۶
۷۴	بلار باقر کشمیری	۹۱	۹۳	منشی پنڈت لال	۹۶
۷۵	منشی باکبک رام	۹۱		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۶	
۷۶	سلطان بادستغیر میرزا	۹۱		ت	
۷۷	رائے بچو لال تملین	۹۲	۹۲	خواجہ تاج سلیمانی	۹۶
۷۸	خلیفہ بخش اللہ	۹۲	۹۵	جنم حسین خاں	۹۶
۷۹	یدرالدین علی خاں مرصع رقم	۹۲	۹۶	تفضل حسین خاں	۹۶
۸۰	یدریح انزماں عباسی	۹۲		ط	
۸۱	قاری کرنل بہم اللہ بیگ	۹۲	۹۷	راجہ ٹوڈر لال	۹۶
۸۲	حافظ بہادر اللہ	۹۲	۹۸		
۸۳	میر بندہ علی قمر شمس رقم	۹۳	۹۹	مولانا جعفر تبریزی	۹۶
۸۴	ابوظفر سراج الدین - بہادر شاہ ظفر	۹۳	۱۰۰	پنڈت جگناتھ	۹۶
				میر جلال الدین حیدر مرصع رقم	۹۶

نمبر شمار	نام	حواله صفحه	نمبر شمار	نام	حواله صفحه
۱۰۱	میر محمد حسن زکی دیکتاتور	۱۲۲	۹۷	سید جلال الدین عضدی تبریزی	۱۰۱
۱۰۲	میر محمد حسن کنده نویسنده	۱۲۳	۹۸	جمال الدین فخر شیرازی	۱۰۲
	خ		۹۸	جهان آرا بیگم	۱۰۳
۲۳	خالد بن ابی الیهام		۹۸	جهانگیر سلطان	۱۰۴
۱۰۲	خدایار	۱۲۴		چ	
۱۰۲	شاهزاده خسرو	۱۲۵	۹۸	چند جهان برهن	۱۰۵
۱۰۲	خلیفه سلطان	۱۲۶		ح	
۱۰۲	میر خلیل الله شاه	۱۲۷	۹۹	مرزا حاتم بیگ	۱۰۶
۱۰۴	میر خلیل ملندر هراتی	۱۲۸	۹۹	حامد علی	۱۰۷
۱۰۴	مختار بیگ چغتائی	۱۲۹	۹۹	میان حبیب الله	۱۰۸
۱۰۴	مولانا خواجہ محمود	۱۳۰	۹۹	میر حبیب الله	۱۰۹
۱۰۵	حافظ خورشید	۱۳۱	۹۹	ضیاء الحق - حسام الدین چلبی	۱۱۰
۱۰۵	خوش وقت رائے	۱۳۲	۲۳	حضرت حسن بصری	
	د		۹۹	مولانا حسن بنانی هراتی	۱۱۱
۱۰۵	شاهزاده دارا بخت	۱۳۳	۱۰۰	سید حسن رضا	۱۱۲
۱۰۵	شاهزاده دارا شکوه	۱۳۴	۱۰۰	مولوی سید حسن شاه	۱۱۳
۱۰۵	درایت خان	۱۳۵	۱۰۰	طاهر حسن علی	۱۱۴
۱۰۶	راجہ درگا پرشاد	۱۳۶	۳۷	حسن فارسی	
۱۰۶	لالہ درگا پرشاد	۱۳۷	۱۰۰	حسن فصیح	۱۱۵
۱۰۶	درویش علی بیگ	۱۳۸	۱۰۱	حسن مرزبان	۱۱۶
۱۰۶	دوست محمد هراتی	۱۳۹	۱۰۱	حسین بن احمد حسینی	۱۱۷
۱۰۶	مثنوی دریا پرشاد سحر	۱۴۰	۱۰۱	حسین عبداللہ	۱۱۸
	ذ		۱۰۱	سید حسنت علی جمالی	۱۱۹
۱۰۷	سید ذوالفقار	۱۴۱	۱۰۱	شیخ حسنت علی جوپوری	۱۲۰
	ز		۱۰۱	مولوی حسنت علی	۱۲۱

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۱۱	سعد الدین خطاط	۱۶۳	۱۰۷	منشی رام چندر جوہر رقم	۱۶۲
۱۱۱	سعد الدین	۱۶۴		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۱	
۱۱۱	سعید جہاں بیگم سعید رقم	۱۶۵	۱۰۷	رائے منوہر	۱۶۳
۱۱۲	سعید سمرقندی	۱۶۶	۱۰۷	مرزا رجب علی بیگ سرور	۱۶۴
۱۱۲	سکھ رام	۱۶۷	۱۰۸	سعید رحمت علی	۱۶۵
۱۱۲	مولوی سلام اللہ	۱۶۸	۱۰۸	منشی رحیم اللہ	۱۶۶
۱۱۲	سلطان ابراہیم	۱۶۹	۱۰۸	نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۲	
۱۱۲	مولانا سلطان الدین احمد مبین	۱۷۰	۱۰۹	حافظ رشید	۱۶۷
۱۱۲	سلطان ادیس جلائر	۱۷۱	۱۰۹	سعید رضا حسین	۱۶۸
۱۱۳	سلطان بائیریدوری	۱۷۲	۱۰۹	شیخ رضا حسین	۱۶۹
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۰		۱۰۹	منشی رونق علی	۱۷۰
۱۱۳	خواجہ سلطان علی	۱۷۳	۱۰۹	ریاض الحسن	۱۷۱
۱۱۳	سلطان علی قاضی	۱۷۴	۱۰۹	شیخ زائر حسین	۱۷۲
۱۱۳	مولانا سلطان علی مشدی	۱۷۵	۱۰۹	شاہزادی زیب النساء	۱۷۳
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۱		۱۰۹	زین الدین	۱۷۴
۱۱۳	سلطان علی تبریزی	۱۷۶	۱۱۰	خواجہ زین الدین	۱۷۵
۱۱۴	سلطان علی قزوینی	۱۷۷	۱۱۰	میر زین العابدین	۱۷۶
۱۱۴	مولانا سلیم الدین تسلیم	۱۷۸	۱۱۰	زینب شہیدہ	۱۷۷
۱۱۴	سلیم نیشاپوری	۱۷۹	۱۱۰	قرین خاں کوکلتاس	۱۷۸
۱۱۵	سندر	۱۸۰		س	
۱۱۵	منشی یحییٰ بھان	۱۸۱	۱۱۰	لالہ زین سکھ رائے	۱۷۹
۱۱۵	میر سعید احمد مشدی	۱۸۲	۱۱۰	شاہ سراج الحق	
۱۱۵	سعید احمد	۱۸۳	۱۱۰	سعید سراج الدین	۱۸۰
۱۱۵	سعید احمد	۱۸۴	۱۱۰	لالہ سرب سکھ رائے	۱۸۱
۱۱۵	سعید حسین مرزا	۱۸۵	۱۱۱	نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۹	۱۸۲

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۱۹	منشی شیخ پرستاد	۲۱۱	۱۱۵	سید علی	۱۸۶
	ص		۱۱۵	سید علی خاں جواہر رقم	۱۸۷
۱۲۰	صاحب رام	۲۱۲	۱۱۶	سید محمد مرزا	۱۸۸
۱۲۰	میر صدر الدین محمد	۲۱۳	۱۱۶	سید محمد خاں کمال زئی	۱۸۹
۱۲۰	صغیر الدین نارولی	۲۱۴	۱۱۶	سید الدین اسفہنگی	۱۹۰
۱۲۰	سید صفدر علی	۲۱۵	۱۱۶	مولانا سیمی	۱۹۱
۱۲۰	صفینہ	۲۱۶	۱۱۷	شاہ رخ مرزا	۱۹۳
	ض		۱۱۷	شاہ شجاع	۱۹۴
۱۲۰	صباط خاں	۲۱۷	۱۱۷	مولانا شاہ محمد نیشاپوری	۱۹۵
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۲		۱۱۷	سید شجاع الدین انور	۱۹۶
۱۲۱	ضیاء الدین پوسفت	۲۱۸	۱۱۷	شرف الدین عبداللہ عقیق کن	۱۹۷
	ط		۱۱۸	شرف علی	۱۹۸
۱۲۱	طالب آملی	۲۱۹	۱۱۸	شکر اللہ	۱۹۹
۱۲۱	شیخ طاہر وحید	۲۲۰	۱۱۸	شمس الدین	۲۰۰
۱۲۱	طہاسپ صفوی	۲۲۱	۱۱۸	شمس الدین تہریزی	۲۰۱
	ظ		۱۱۸	منشی شمس الدین اعجاز رقم	۲۰۲
۱۲۱	حکیم ظہور الحسن	۲۲۲	۱۱۸	شمس الدین علی خاں	۲۰۳
۱۲۲	ظہیر الدین محمد بابریاد شاہ	۲۲۳	۱۱۸	پندت شکر ناتھ	۲۰۴
۱۲۳	ظہیر کبیر قاضی زادہ	۲۲۴	۱۱۸	مولانا شہاب الدین عبداللہ مردارید	۲۰۵
	ع		۱۱۹	شہنشاہ شاہ بہمان	۲۰۶
۱۲۳	مولوی شیخ عابد علی اسدی	۲۲۵	۱۱۹	شیخ احمد	۲۰۷
۱۲۳	عباد اللہ	۲۲۶	۱۱۹	بیان شیخ محمد	۲۰۸
۱۲۳	عباد اللہ بیگ اعجاز رقم و زہرہ رقم	۲۲۷	۱۱۹	شیخ محمود	۲۰۹
۱۲۳	عباد اللہ خاں	۲۲۸	۱۱۹	راجہ شیر سنگھ	۱۱۰
۱۲۳	عباد اللہ شیریں رقم	۲۲۹	۱۱۹		
۱۲۳	شکر سہا				

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۲۹	شیخ عبدالرؤف	۲۵۲		نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۳	
۱۲۹	منشی عبدالستار سندیلوی	۲۵۳	۱۲۲	عباس	۲۳۰
۱۲۹	شیخ عبدالسمع	۲۵۴	۱۲۳	میر عبدالباقی اصفہانی	۲۳۱
۱۲۹	شیخ عبدالشکور	۲۵۵	۱۲۳	عبدالباقی عدادی اوقات رقم	۲۳۲
۱۳۰	عبدالصمد شیریں رقم	۲۵۶	۱۲۳	عبدالباقی دانشمند	۲۳۳
۱۳۰	مرزا عبدالعظوف	۲۵۷	۱۲۳	عبدالبحار	۲۳۴
۱۳۰	حافظ عبدالغنی	۲۵۸	۱۲۴	عبدالحق شیرازی امانت خان	۲۳۵
۱۳۱	عبدالقادر آخوند	۲۵۹	۱۲۴	عبدالرحیم	۲۳۶
۱۳۱	عبدالقادر خراسانی	۲۶۰	۱۲۵	عبدالحمید بن سحیح بن سعید	۲۳۷
۱۳۱	عبدالقادر ہراتی	۲۶۱	۱۲۵	مولانا عبداللہ	۲۳۸
۱۳۲	عبدالکریم	۲۶۲	۱۲۵	خواجہ عبداللہ	۲۳۹
۱۳۲	عبدالکریم قادری	۲۶۳	۱۲۵	منشی عبداللہ	۲۴۰
۱۳۲	حافظ عبدالکریم	۲۶۴	۱۲۵	میر عبداللہ مشہدی	۲۴۱
۱۳۲	عبداللطیف مصطفیٰ	۲۶۵	۱۲۵	عبدالرحمن فرماں نویس	۲۴۲
۱۳۲	میاں جی عبداللہ	۲۶۶	۱۲۵	عبدالرحمن کاتب	۲۴۳
۱۳۲	حافظ عبداللہ	۲۶۷	۱۲۵	عبدالرحیم خاطر	۲۴۴
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۸		۱۲۵	عبدالرحیم عسکری قلم	۲۴۵
۱۳۲	عبداللہ شش پز	۲۶۸		نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۵	
۱۳۳	خواجہ میر عبداللہ شکرین قلم	۲۶۹	۱۲۶	عبدالرحیم انبریری اصفہانی	۲۴۶
۱۳۳	سید عبداللہ شیرازی	۲۷۰	۱۲۶	عبدالرحیم خان خانان	۲۴۷
۱۳۳	میر عبداللہ شکرین قلم	۲۷۱	۱۲۶	عبدالرحیم فرماں نویس	۲۴۸
۱۳۳	منشی عبداللہ حسینی نازک رقم	۲۷۲	۱۲۶	عبدالرزاق فردوسی	۲۴۹
۱۳۳	منشی عبدالحمید	۲۷۳	۱۲۶	عبدالرشید	۲۵۰
۱۳۴	منشی عبدالحمید	۲۷۴	۱۲۷	آقا عبدالرشید دیلی	۲۵۱
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۹			نمونہ وصلی ۳۷ و ۳۶	

نمبر شمار	نام	نمبر صفحہ	نمبر شمار	نام	نمبر صفحہ
۲۷۵	درویش عبدالمجید طالقانی	۱۳۴	۲۹۹	سلطان عمر شیخ	۱۴۱
۲۷۶	عبدالمومن اصفہانی	۱۳۴	۳۰۰	غایت اللہ مبروص	۱۴۱
۲۷۷	عبدالواحد مشہدی	۱۳۴	۳۰۱	میر عوض علی	۱۴۱
۲۷۸	شیخ عبدالواسع	۱۳۴		ع	
۲۷۹	مرزا عبدالوہاب خاں	۱۳۴	۳۰۲	عماد الملک غازی الدین خاں	۱۴۲
۲۸۰	خواجہ نبید زاکانی	۱۳۵	۳۰۳	خصیبتہ	۱۴۲
۲۸۱	عزیز میاں	۱۳۵	۳۰۴	مولوی غلام رسول خاں	۱۴۲
۲۸۲	عصمت اللہ	۱۳۵	۳۰۵	غلام علی خاں	۱۴۲
۲۸۳	قاضی عصمت اللہ	۱۳۵	۳۰۶	میر غلام علی	۱۴۲
۲۸۴	میر عضر الدولہ دہلی	۱۳۶	۳۰۷	غلام مجتبیٰ	۱۴۳
۲۸۵	شیخ عطا حسین	۱۳۶	۳۰۸	مولانا غلام محمد ہفت تلی دہلی	۱۴۳
۲۸۶	میر عطا حسین خاں مرصع رقم	۱۳۶	۳۰۹	غلام محمد خاں	۱۴۳
۲۸۷	مولانا علاہنگ تبریزی	۱۳۶	۳۱۰	غلام محی الدین	۱۴۳
۲۸۸	ملا علی احمد مرکن	۱۳۶	۳۱۱	غلام مرتضیٰ	۱۴۳
۲۸۹	امام علی بن موسیٰ رضا	۱۳۷	۳۱۲	خواجہ غلام نقشبند خاں	۱۴۳
۲۹۰	سید علی حسین	۱۳۷		ف	
۲۹۱	علی رضا عباسی	۱۳۷	۳۱۳	فائض ہراتی	۱۴۳
۲۹۲	سلطان علی عادل شاہ اول	۱۳۷	۳۱۴	میر فتح اللہ شیرازی	۱۴۳
۲۹۳	میر علی نقی	۱۳۸	۳۱۵	مولوی فضل الرحمن خاں	۱۴۳
۲۹۴	علی نقی امامی	۱۳۸	۳۱۶	مرزا فضل اللہ	۱۴۳
۲۹۵	شیخ علی یادرجو پوری	۱۳۸	۳۱۷	حسام الدولہ فقیر محمد خاں	۱۴۳
۲۹۶	میر عماد الحسن قزوینی	۱۳۸	۳۱۸	فیض اللہ	۱۴۳
۲۹۷	نورہ و صلی علیکس نمبر ۳۰			ق	
۲۹۸	میر عماد الحسنی	۱۳۹	۳۱۹	قابوس دشمنگیر	۱۴۳
۲۹۹	عماد الدین خاں	۱۳۹	۳۲۰	قادر بخش	۱۴۳

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۳۷	مبارک شاہ زبیر قلم	۳۴۲	۱۴۳	حاجی مرزا قاسم تبریزی	۳۲۱
۱۳۸	مبارک سیوطی	۳۴۳	۱۴۵	قاسم علی شاد	۳۲۲
۱۳۸	مبارک شاہ قطب	۳۴۴	۱۴۵	مولانا قطب الدین نیردی	۳۲۳
۱۳۸	مجنوں ہراتی	۳۴۵	۱۴۵	مولوی قل محمد	۳۲۴
۱۳۸	حجب علی ہراتی	۳۴۶		ک	
۱۳۸	محراب بک	۳۴۷	۱۴۵	نشتی کارکا پرشاد	۳۲۵
۱۳۸	محبوب رائے	۳۴۸	۱۴۵	میر کرم علی	۳۲۶
۱۳۹	محراب تبریزی	۳۴۹	۱۴۵	مولوی کریم اللہ خاں	۳۲۷
۱۳۹	محمد ابراہیم	۳۵۰	۱۴۶	کشن سنگہ	۳۲۸
۱۳۹	قاری خواجہ محمد احمد	۳۵۱	۱۴۶	ہماراچہ سرکشن پرشاد شاد	۳۲۹
۱۳۹	محمد ابراہیم خاں	۳۵۲	۱۴۶	کلو خاں	۳۳۰
۱۳۹	محمد اسلم	۳۵۳	۱۴۶	کمال الدین حسین	۳۳۱
۱۳۹	محمد سہیل	۳۵۴	۱۴۶	کمال خاں رشتی	۳۳۲
۱۳۹	محمد طویل عاقل ماژندراتی	۳۵۵	۱۴۶	راجہ کنول کشن	۳۳۳
۱۴۰	مولوی محمد اشرف	۳۵۶		گ	
۱۴۰	محمد اشرف خواجہ سرا	۳۵۷	۱۴۶	گلبدہ بیگم	۳۳۴
۱۴۰	(سعیدک) محمد اشرف	۳۵۸	۱۴۶	گودہر شاد خانم	۳۳۵
۱۴۰	محمد افضل	۳۵۹		چ	
۱۴۰	محمد افضل	۳۶۰	۱۴۶	پچمن سنگہ بقال	۳۳۶
۱۴۱	محمد افضل الجیدنی	۳۶۱	۱۴۶	پچھی نرائن پنڈت	۳۳۷
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۴۹		۱۴۷	میاں افضل محمد	۳۳۸
۱۴۱	محمد افضل القریشی	۳۶۲		م	
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۳		۱۴۷	مانی رقم خاں	۳۳۹
۱۴۱	محمد افضل لاہوری مانی قادری	۳۶۳	۱۴۷	مانی شیرازی	۳۴۰
۱۴۱	محمد امام الدین	۳۶۴	۱۴۷	مبارز الدین محمد بن مظفر	۳۴۱

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۵۵	محمد حسین بن کلن	۲۸۹	۱۵۱	سید محمد امیر رضوی عرف میر نیچہ کش	۳۶۵
۱۵۶	ملا محمد حسین تبریزی	۲۹۰		نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۲۱ و ۵۲۰	
۱۵۸	محمد حفیظ الدین	۲۹۱	۱۵۲	محمد امین شہدی	۳۶۶
۱۵۸	محمد حفیظ خاں	۲۹۲	۱۵۳	مولانا محمد اوجھی	۳۶۷
۱۵۹	مولوی محمد خلیل	۲۹۳	۱۵۳	ملا میر محمد باقر	۳۶۸
۱۵۹	سلطان محمد خزان	۲۹۴	۱۵۳	محمد باقر	۳۶۹
۱۵۹	مولانا محمد درویش سمرقندی	۲۹۵	۱۵۳	میر محمد باقر ذوالکمالین	۳۷۰
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۳		۱۵۴	محمد باقر زرین قلم	۳۷۱
۱۵۹	محمد رشید اللہ خاں	۲۹۶	۱۵۴	محمد باقر کاشانی	۳۷۲
۱۵۹	مولوی محمد رشید	۲۹۷	۱۵۴	سید محمد باقر جوہوری	۳۷۳
۱۵۹	محمد رضا امجدی	۲۹۸	۱۵۴	امیر محمد بدر الدین	۳۷۴
۱۵۹	محمد زاہر	۲۹۹	۱۵۵	ابو عبداللہ محمد بن سعد علی بن سعید قادری	۳۷۵
۱۶۰	محمد سبحان	۳۰۰	۱۵۵	شیخ الاسلام امام محمد بخاری	۳۷۶
۱۶۰	محمد سعید انصاری	۳۰۱	۱۵۵	محمد بہار الدین	۳۷۷
۱۶۰	میرزا محمد سلیمان شکوہ	۳۰۲	۱۵۵	شیخ محمد پناہ	۳۷۸
۱۶۰	محمد سمائی شیرازی	۳۰۳	۱۵۵	محمد تقی	۳۷۹
۱۶۰	محمد شریف	۳۰۴	۱۵۵	محمد تقی الحسنی خطیب	۳۸۰
۱۶۰	محمد شریف	۳۰۵	۱۵۵	محمد جان	۳۸۱
۱۶۰	محمد صادق	۳۰۶	۱۵۶	محمد جابر	۳۸۲
۱۶۱	میر محمد صالح	۳۰۷	۱۵۶	محمد جعفر کفایت خاں	۳۸۳
۱۶۱	سید محمد طاہر	۳۰۸	۱۵۶	شیخ محمد حسن جوہوری	۳۸۴
۱۶۱	محمد عابد	۳۰۹	۱۵۶	محمد حسین کشمیری زرین قلم	۳۸۵
۱۶۱	محمد عارف یا قوت رقم خاں	۳۱۰	۱۵۵	حکیم محمد حسین	۳۸۶
۱۶۱	محمد عاقل	۳۱۱	۱۵۷	حکیم میر محمد حسین	۳۸۷
۱۶۱	محمد عالم	۳۱۲	۱۵۷	میرزا محمد حسین	۳۸۸

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۶		۱۶۱	محمد عباس	۲۱۳
۱۶۹	محمد مظفر الدین	۲۳۶	۱۶۱	محمد عبدالقادر	۲۱۴
۱۶۹	شیخ محمد معین	۲۳۷	۱۶۲	محمد عبداللہ شریف	۲۱۵
۱۶۹	محمد مقیم	۲۳۸	۱۶۲	محمد عسکری	۲۱۶
۱۶۹	میر محمد موسیٰ	۲۳۹	۱۶۲	میر محمد عطا حسین خاں	۲۱۷
۱۶۹	محمد موسیٰ	۲۴۰	۱۶۲	حافظ محمد علی	۲۱۸
۱۶۹	محمد مومن	۲۴۱		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۵	
۱۶۹	میر محمد مومن	۲۴۲	۱۶۲	شیخ محمد علی	۲۱۹
۱۶۹	محمد میرزا	۲۴۳	۱۶۲	مرزا محمد علی	۲۲۰
۱۶۹	سید محمد میر سوز	۲۴۴	۱۶۳	مرزا محمد علی	۲۲۱
۱۶۹	محمد نبی خاں	۲۴۵	۱۶۳	محمد علی آقا مرزا	۲۲۲
۱۶۹	محمد نصیر الدین	۲۴۶	۱۶۳	محمد علی	۲۲۳
۱۶۹	محمد نعیم اصفہانی	۲۴۷	۱۶۳	محمد عمر	۲۲۴
۱۶۹	سلطان - محمد نور	۲۴۸		نمونہ وصلی عکس نمبر ۲۶	
۱۶۹	مولانا شاہ محمد ولی الرحمن جمالی	۲۴۹	۱۶۳	صاحبزادہ محمد علی خاں	۲۲۵
۱۶۹	محمد ولی جان	۲۵۰	۱۶۳	محمد فاضل	۲۲۶
۱۶۸	محمد ہمایوں	۲۵۱	۱۶۳	شیخ محمد فاضل	۲۲۷
۱۶۸	محمد حنی	۲۵۲	۱۶۳	محمد فضیل الرحمن	۲۲۸
۱۶۸	الحاج قاضی محمد یعقوب علی	۲۵۳	۱۶۳	محمد قاسم شادی شاہ	۲۲۹
۱۶۸	محمد یعقوب	۲۵۴	۱۶۵	میرزا محمد قباد	۲۳۰
۱۶۸	محمد یوسف کابلی	۲۵۵	۱۶۵	مولانا محمد کاتبی	۲۳۱
۱۶۸	محمد یوسف	۲۵۶	۱۶۵	میر محمد کاشی	۲۳۲
	نمونہ وصلی ۲۷		۱۶۵	مرزا محمد کاظم	۲۳۳
۱۶۹	شیخ محمد یوسف	۲۵۷	۱۶۵	سید محمد حسن امامی	۲۳۴
۱۶۹	شہنشاہ شی الدین اورنگ زیب	۲۵۸	۱۶۵	محمد مراد شیریں قلم	۲۳۵

نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار	نمبر صفحہ	نام	نمبر شمار
۱۴۳	میر حاجی	۴۸۴	۱۶۹	ملاحی شیرازی	۴۵۹
۱۴۳	میر حسن تیریزی	۴۸۵	۱۶۹	مرزا محمود بیگ	۴۶۰
۱۴۴	آقا میر حسین	۴۸۶	۱۶۹	میر مدد علی	۴۶۱
۱۴۴	میر خونی شیرازی	۴۸۷	۱۶۹	مخدوم الیاس	۴۶۲
۱۴۴	میرزا ارجمند	۴۸۸	۱۶۹	مولوی حکیم مرتضیٰ	۴۶۳
۱۴۴	میرزا ایرج	۴۸۹	۱۷۰	نواب مرید خاں	۴۶۴
۱۴۴	میرزا داراب	۴۹۰	۱۷۰	(حافظ) سعید	۴۶۵
۱۴۴	میرزا عزیز کوکلتاش	۴۹۱	۱۷۰	مظفر خاں	۴۶۶
۱۴۴	خواجہ میر شریف	۴۹۲	۱۷۰	نواب مظفر خاں	۴۶۷
۱۴۵	میر علی الکاظمی نمودہ وصلی عکس نمبر ۲۸	۴۹۳	۱۷۰	معروف شیرازی	۴۶۸
۱۴۶	ملا میر علی بخاری	۴۹۴	۱۷۱	میرزا معزالدین قطرت	۴۶۹
۱۴۶	ملا میر علی تیریزی	۴۹۵	۱۷۱	ملک معزالدین محمد غوری	۴۷۰
۱۴۶	میر علی خراسانی	۴۹۶	۱۷۱	مقبول نبی خاں	۴۷۱
۱۴۶	میر علی شیرازی	۴۹۷	۱۷۱	مقصود علی	۴۷۲
۱۴۶	میر علی ہروی	۴۹۸	۱۷۱	ملک قاسم	۴۷۳
۱۴۷	میر کی شیرازی	۴۹۹	۱۷۲	شیخ ممتاز حسین جوہوری	۴۷۴
۱۴۷	خواجہ میر محمد بزرگ رغنوی	۵۰۰	۱۷۲	نواب ملکہ جہاں	۴۷۵
۱۴۷	سید میر محمد	۵۰۱	۱۷۲	منصور بن سلطان مظفر	۴۷۶
۱۴۷	میر گدائی	۵۰۲	۱۷۳	مولائی صاحب آقائے ثانی	۴۷۷
۱۴۷	میر معز کاشی	۵۰۳	۱۷۳	مول راج	۴۷۸
۱۴۷	میر معصوم قندھاری	۵۰۴	۱۷۳	سید ہمدی	۴۷۹
۱۴۷	میر ہمدی	۵۰۵	۱۷۳	ہمدی وکاری شیرازی	۴۸۰
۱۴۷	سیدنا در علی	۵۰۶	۱۷۳	راجہ ہمیش داس	۴۸۱
۱۴۷			۱۷۳	میاں محمدی	۴۸۲
۱۴۷			۱۷۳	میراں شاہ گورگان	۴۸۳

نمبر صفحہ	نام	نمبر صفحہ	نمبر شمار	نام	نمبر شمار
۱۸۳	ملکہ نور بہاں	۱۷۸	۵۳۱	ناصر الدین مستطیب	۵۰۷
	و	۱۷۸		ناظم حسین	۵۰۸
۱۸۳	شاہ میر وارث علی	۱۷۸	۵۳۲	حاجی نامدار	۵۰۹
۱۸۳	میان وجیہ الدین	۱۷۸	۵۳۳	خواجہ نامی	۵۱۰
۱۸۳	مولانا ولی النبی مجددی	۱۷۸	۵۳۴	میر نثار علی	۵۱۱
۱۸۴	ولی محمد	۱۷۸	۵۳۵	بخم الدین	۵۱۲
۱۸۴	حاجی حافظ منشی ہادی علی	۱۷۸	۵۳۶	بخیب بک	۵۱۳
۱۸۴	مولوی ہاشم خاں	۱۷۸	۵۳۷	مولوی نذیر الدین قریشی	۵۱۴
۱۸۴	مولانا بھجرائی	۱۷۹	۵۳۸	نذیر الدین	۵۱۵
۱۸۴	ہدایت اللہ زرین رقم	۱۷۹	۵۳۹	خواجہ نصیر الدین طوسی	۵۱۶
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۵۷	۱۷۹		نظام الملک ابو علی احسن	۵۱۷
۱۸۵	خواجہ بہام الدین	۱۷۹	۵۴۰	امیر نظام الدین اصفہانی	۵۱۸
۱۸۵	منشی ہبیر الال مولنس	۱۷۹	۵۴۱	مولوی نظر حسن سخا	۵۱۹
	نمونہ وصلی عکس نمبر ۳۴	۱۷۹		نعمت اللہ	۵۲۰
	می	۱۸۰		سید نعمت اللہ لاہوری	۵۲۱
	ابین الدولہ ایوزر	۱۸۰		قاضی نعمت اللہ لاہوری	۵۲۲
۱۸۵	یا قوت بن عبد اللہ ملکی موصلی	۱۸۰	۵۴۲	نعمت اللہ	۵۲۳
۱۸۵	یا قوت بن عبد الروحی الجوی	۱۸۰	۵۴۳	راجہ نذر ام بیٹٹ	۵۲۴
۱۸۵	یا قوت مستحصمی	۱۸۰	۵۴۴	ملا نور الدین ظہوری	۵۲۵
۱۸۷	میر سیدی احمد چانی	۱۸۰	۵۴۵	نور الدین محمد	۵۲۶
۱۸۸	سیحی صوفی	۱۸۰	۵۴۶	شیخ نور اللہ	۵۲۷
۱۸۸	سیحی سیدک نیشاپوری	۱۸۰	۵۴۷	حافظ نور اللہ	۵۲۸
۱۸۸	یوسف ابراہیم شاہی	۱۸۲	۵۴۸	سید نور اللہ حسینی	۵۲۹
۱۸۸	مولانا یوسف خراسانی	۱۸۲	۵۴۹	نمونہ وصلی عکس نمبر ۵	
۱۸۸	یوسف علی انوری	۱۸۲	۵۵۰	میرزا انوری اصفہانی	۵۳۰
۱۸۹	گوشوارہ خطاب القاب خوشنویان	۱۸۲	۵۵۱		

حوالہ صفحہ	عنوان	حوالہ صفحہ	عنوان
۲۰۷	سوف اشیائے ضروری برائے خوشنویسی		باب سوم
۲۰۷		۱۹۱	سامان خوشنویسی اور فی معلومات و نکات خطاطی خوشنویس ہونے کے لئے مشورے
۲۱۰	مفرداتِ تعلیق	۱۹۲	(۱) قوت دست
۲۱۱	الف و ہمزہ	۱۹۲	(۲) وقوفِ خط
۲۱۱	الف کی نشیں	۱۹۳	(۳) استاد شفیق
۲۱۱	مد	۱۹۳	(۴) طاقت محنت
۲۱۱	الف کے معنی	۱۹۴	نظم فارسی
۲۱۱	عدد	۱۹۸	نظم اردو
۲۱۱	”ب“	۲۰۲	(۵) اشیائے کتابت کمال
۲۱۲	نقطہ		اشیائے لازمی برائے خوشنویسی
۲۱۲	بے کے معنی و عدد	۲۰۳	(۱) قلم
۲۱۲	”ت“		واسطی قلم کے بل معلوم کرنے اور تراشنے کا طریقہ
۲۱۲	”ث“	۲۰۳	شکات لگانے کا طریقہ
۲۱۳	”ج“	۲۰۳	میدان قلم کی وسعت، زبانوں کے نام اور قوط
۲۱۳	دائرہ عدد	۲۰۴	قلموں کے نام
۲۱۳	”چ“	۲۰۴	عمدہ واسطی قلم کی شناخت اور وجہ تسمیہ
۲۱۳	”ح“	۲۰۴	قلم کی گرفت
۲۱۳	”خ“	۲۰۵	نمونہ گرفتِ قلم
۲۱۳	”ذ“	۲۰۵	(۲) کاغذ۔
۲۱۴	”ذ“	۲۰۶	(۳) سیاہی۔
۲۱۴	”ر“	۲۰۶	نسخہ پختہ روشنائی
۲۱۴	”ز“	۲۰۷	دوات
۲۱۴	”ژ“	۲۰۷	سیاہی گورواں اور تیز کرنے کی ترکیب

صفحہ حوالہ	عنوان	صفحہ حوالہ	عنوان
۲۲۳	جاہت	۲۱۴	”س“
۲۲۴	ساست	۲۱۵	”شش“
۲۲۵	صاحت	۲۱۵	”ص“
۲۲۶	عاعت	۲۱۵	”ض“
۲۲۷	طاطت	۲۱۵	”ط“
۲۲۸	فافت	۲۱۶	”ظ“
۲۲۹	کاکت	۲۱۶	”ع“
۲۳۰	مامت	۲۱۶	”غ“
۲۳۱	ہاہت	۲۱۶	”ف“
۲۳۲	بھبھا، بھکت	۲۱۶	”ق“
	مقطعات	۲۱۷	”ک“
۲۳۳	فاتحہ	۲۱۷	”ل“
۲۳۴	ایک واقعہ	۲۱۷	”م“
۲۳۴	چند اصول جو ریونڈ کے لئے	۲۱۸	”ن“
۲۳۴	چند جائز و ناجائز مذاہب اور نقطے وغیرہ	۲۱۸	”و“
۲۳۵	وصلیوں کے نمونے	۲۱۸	”ہ“
۲۳۶	تقطیع ابجد	۲۱۹	”لا“
۲۳۷	صلیٰ ایک مدہ	۲۱۹	”و“
۲۳۸	صلیٰ دو مدہ	۲۱۹	”ی“
۲۳۹	صلیٰ دو دائرہ و سہ مدہ	۲۲۰	”ے“
۲۴۰	صلیٰ چار مدہ		
۲۴۱	صلیٰ ایک دائرہ و شش مدہ	۲۲۰	
۲۴۲	صلیٰ ایک دائرہ		
۲۴۳	صلیٰ سہ دائرہ و یک مدہ	۲۲۱	
۲۴۴	صلیٰ دامن دار	۲۲۲	

عربی، فارسی، ترکی اور اردو کے مخصوص تہذیب
مع تعداد منقوہ و جملہ

مرکبات تہذیب

صفحہ حوالہ	عنوان	صفحہ حوالہ	عنوان
۲۵۳	لال قلعہ کی ایک رباغی	۲۲۵	وصلی بصنعت مزدوج
۲۵۵	انتخاب و صلیات	۲۲۶	وصلی بصنعت موصل
۲۵۵	وصلی نمبر ۵۲	۲۲۶	وصلی در صنعت موصل
۲۵۶	وصلی نمبر ۵۳	۲۲۸	وصلی بصنعت انفصل
۲۵۴	وصلی نمبر ۵۴	۲۲۹	وصلی شمس شنبوسہ
۲۵۸	لزوم مالا یلزم		
۲۵۸	تکریر		
۲۵۹	وصلی نمبر ۵۶		
۲۶۰	وصلی نمبر ۵۷	۲۵۱	اساتذہ کی وصلیوں کے نمونے اور ان کی کتابتی خوبی و خصوصیت
۲۶۱	فہرست کتب جن کا حوالہ دیا گیا ہے	۲۵۱	مرتب کی خود کی نسبت رائے
۲۶۳	ضمیمہ	۲۵۱	انخطاط خوشنویسی
	فہرست و صلیات	۲۵۱	عام عدم و تقیید فن
	شجرہ خوش نویان	۲۵۲	وجہ انخطاط
		۲۵۲	نکات خوشنویسی

باب چہارم